

Maaløe, Erik: **Case studier - af og om mennesker i organisationer**. Akademisk Forlag, 1996. ISBN 87-500-3400-6. 315 s.

Anmeldt af: *Dan Østergård*, Ph.D.-studerende ved Afdeling for Virksomhedsledelse, Økonomisk Institut, Århus Universitet.

Kort om bogen:

Bogen giver med basis i samfundsvidenskabelig metode (kap. 1) en generel oversigt over forskellige casedesigns relateret til videnskabelige paradigmer (kap. 2 og 3). Den praktiske anvendelse af det eksplorativ-integrative casedesign, som er bogens særkende, uddybes i bogens sidste halvdel.

Uddybende om de enkelte kapitler:

Bogen opsætter i kapitel 1 et overblik over samfundsvidenskabelige metoder ud fra vinkler som samtidigt introducerer væsentlige betragtninger bag det eksplorativ-integrative casedesign: bl. a. vigtigheden af mangetydighedsperspektivet, og hvad det udfylder af mangler i casemetoden set i forhold til den erkendelsesteoretiske cirkel (samspejlet mellem deduktiv og induktiv metode).

I kapitel 2 defineres et case-studium som en undersøgelse af et samtidigt fænomen inden for rammen af dets eget liv, når grænsefladen mellem fænomen og kontekst ikke er selvindlysende klar, og der bruges mange datakilder. Der skelnes mellem fire grundlæggende former for (eller designs af) casestudier: teoritest, eksplorativ-integrativ, grundfæstede studier (grounded theory) og etnografi. Disse har hver sin placering i forhold til hhv. deduktiv metode og induktiv metode, sml. også den erkendelsesteoretiske cirkel. Det vigtigste budskab i Måløes bog er introduktionen af det eksplorativ-integrative casedesign (jvf. mangetydighedsperspektivet), som også er det, der uddybes i de følgende kapitler. Dette er en udvikling i forhold til testdesignet. Således at der ikke er tale om en enten-eller måde, men om en dialektisk fremgangsmåde, som her får sit særlige casedesign.

I kapitel 3 uddybes det eksplorativ-integrative casedesign (fortolket med mine ord) som tilladende opstilling af forhåndshypoteser, samtidig med at man i sit feltarbejde lader sig overraske og finder data, der både kan bekræfte og afkræfte en tese, og må revidere dele af sine forstudier for at finde en mulig syntese for modsigelsen, og atter i felten osv. Der er vel at mærke tale om en strengt dokumenteret forskningsmetode, således at man tydeligt kan se hvad forskeren havde af opfattelse fra starten, hvad der var overraskende osv. Ligesom man strengt må dokumentere og argumentere for det sæt af teser, der endes op med. Caseforskere, som har brug for teoretisk dokumentation for et sådant casedesign og råd om dets praktiske udførelse, må således nødvendigvis bare have denne bog.

Kapitlet fortsætter iøvrigt med en sammenligning med de øvrige casedesigns, men måske er der ikke en helt klar opsummering af det eksplorativ-integrative. Hvilket forfatteren muligvis ville forsvare med, at der ikke kan laves en klar opdeling. Og at man må lave sin egen kombination. Personligt savner jeg nogle betragtninger over, hvorledes man kan anvende det eksplorativ-integrative design på en mindre omfattende og mere realistisk måde - ikke mindst i relation til et kortere tids- og ressourceforbrug, end forfatteren har haft til rådighed. Måske i form af nogle klarere alternative eksempler på designs af forskelligt omfang i bogen. Men kapitel 1-3 kan - eller

ligefrem bør - altså læses af alle forskningsinteresserede, som har interesse for casemetoden. Fordi forfatteren giver en fornyende oversigt over designs i casemetoden. (Samtidig er der bag i bogen en omfattende litteraturliste - som prøver at give en oversigt over bøger og artikler - og vel at mærke opdelt efter typer af casedesigns).

I kapitel 4-5 er der en gennemgang af forskellige kodningslag i interviewmaterialet (særligt i relation til det eksplorativ-integrative design og forfatterens egne erfaringer hermed). Her er gode råd fra en praktiker om adgang til virksomheder, hvordan det er at interviewe forskellige professionstyper og meget mere. Det skrevne om kodning kan vel også være interessant for dem, som går til kurser i dataprogrammer til kodning af kvalitative forskningsinterviews.

Kapitel 6 omhandlende endelig præsentation indeholder overvejelser om forskellige måder at skabe sammenhæng mellem cases på - relateret til typer af designs - samt råd om præsentation og det at skrive.

Samlet vurdering:

Jeg opfatter bogen indholdsmæssigt som en klog og væsentlig bog, men formmæssigt kan den måske med fordel forbedres i en evt. 2. udgave. Jeg synes, at bogen giver de fleste læsere med interesse for casemetoden unødige problemer. Overskrifter har enkelte steder en størrelse og art, som forvirrer. Og man skal være meget opmærksom på, hvornår eksempler holder op, og der gås tilbage, og hvorfor osv. Indeholdet er ofte springende. Der er et arbejde med at holde øje, tænke i forudsætninger og tænke færdigt.

Gode råd til en senere udgave kunne måske også være at placere nogle eksempler i bokse eller medtage nogle eksempler som illustrative bilag. Forfatteren viser selverkendelse vedr. egen fremstillingsform (s. 281), men har måske ikke taget den fulde konsekvens vedr. læservenlighed og layout? Så både form og indhold kræver, at man læser bogen mere end een gang. Men hvorom alting er - bogen skal læses. Den er god.